1/2 p. 17

S E J M   C Z T E R O L E T N I

Mowy zawarte w tomie III. 1788-1792.

Rok 1788.

~~1. Bernowicz Michał nr. 28 d. 2. X.~~

1. Jordan Jan. Głos... 2.XI. nr. 6.
2. Karśnicki Ludwik, Głos...3.XI. nr.4.
3. Krasiński Jan, Mowa... 10.XII. nr. 7.
4. Mniszech Michał Wandalin, Głos... 27.X. nr 3.
5. Suchodolski Wojciech, Mowa... 11.XI. nr. 5.
6. Stanisław August, Mowa... 7.X. nr. 2.

Rok 1789.

1. Bernowicz Michał, Mowa... 2.X. nr.28.
2. Butrymowicz Mateusz, Głos...7.III. nr.16.
3. Czacki Michał, Mowa... 26.II. nr.12.
4. Krasiński Adam bp., Głos...18.VIII. nr.25.
5. Kublicki Stanisław, Przymówienie się...16.IV. nr. 21.
6. " " " ...28.IX. nr. 27.
7 " " " ...15.XII.nr. 30
8. Mniszech Michał Wandalin, Głos...29.I. nr. 10.
9. Morski Onufry, Głos... 3.VIII. i 6.VIII. nr. 24.
10. Moszyński Fryderyk Józef, Głos... 9.III. nr. 17.
11. Potocki Ignacy, Głos... 10.XII. nr. 29.
12. Radziszewski Michał, Głos...26.II. nr. 13
13. Rożnowski Antoni, Głos...17.III. nr. 18.
14. Stanisław August, Głos...7.IX. nr. 26.
15. Strasz Michał, Głos... 3.IV. nr. 20.
16. Suchodolski Wojciech, Mowa... 5.VI. nr. 22.
17. " " ,Mowa...17.VII. nr. 23.

~~18. Świętosławski Wojciech, G~~

18. Swiętosławski Wojciech, Głos... 3.III. nr. 15.
19. Szembek Krzysztof bp., Głos...19.I. nr. 9.
20. " " " , Głos... 27.II. nr. 14.
21. Walicki Bazyli, Mowa...8.I. nr. 8.
22. Wawrzecki Tomasz, Głos...20.II.nr.11.
23. Zeleński,Franciszek, Mowa...26.III.nr.19.

Rok 1790.

1. Dłuski Sebastyan, Głos...2.IV. nr.1.
2. Kościałkowski Tadeusz, Mowa...26.IV. nr.32.
3. Krasiński Adam bp., Mowa...7.V. nr.33.
4. Mostowski Tadeusz, Podziękowanie...13.XII.nr.36.
5. Pągowski Józef, Mowa...20.XII. nr. 35.
6. Rzyszczewski Adam,mGłos...10.V. nr.34.
7. Wybranowski Ignacy, Mowa...30.III. nr.31.

Rok 1791.

1. Chojecki Jan, Głos... 15.IX. nr. 41.
2. Czacki Michał, Głos... 24.XI. nr.47.
3. Dłuski Tomasz, Mowa...20.I. nr.37.
4. Hryniewiecki Kajetan, Mowa...14.XI. nr.45.
5. Moszyński Fryderyk Józef, Głos...23.IX. nr.43
6. " " " , Głos...26.IX.nr.44.
7. Sokołowski Serafin, Odwołanie się...4.IV. 38.
8. Stanisław August, Głos... 18.XII. nr. 48
9. Suchorzewski Jan, Głos... 3.V. nr.40

10. Swiętosławski Wojciech, Głos...15.IX. nr.42.

11. Witosławski Józef, Głos... 22.XI. nr 46.

12. Zakrzewski Ignacy, Mowa...3.V. nr.39.

Rok 1792.

~~1. Stanisław August, Głosy... 27.I. 49.~~

GŁOS JW. MOSZYNSKIEGO

17

SEKRETARZA W. W. X. Lit. POSŁA BRACŁAWSKIEGO
Miany na Seſſyi Seymowey Dnia 9 Marca 1789. Roku.

NAYIAŚNIEYSZY KRÓLU, PRZEŚWIETNE RZECZYPOSPOLITEY, SKONFEDEROWANE STANY.

OZywia ſię iuż tedy Duch Obywatela, od tylu Mieſięcy w letargu prawie nieczynności zagrzebany, gdy Prześw: Stany wzięli iuż na koniec przed ſię materyą Podatkową.

Wzraſta iuż nadzieia przyſzłych pomyślności Narodu, gdy widzi iuż te twierdze, te fundamenta zakładane, które ſkutecznie i roſtropnie zażyte, nieomylny gruntuią zakład ſtruktury pomyślności Rzpltey; gdy ią w tym ſtopniu luſtru i okazałości polityczney w Europie poſtawią; od którego tyle lat, żeby nie mówić wieki, zdawały ſię onęż uſuwać. Gorliwość ratunku Oyczyzny przecie przemogła, że odkładaiąc na bok inne Materye, wzięliśmy Rezolucyą tę w początku ſzoſtego Mieſiąca traktować, którą ſam porządny układ rzeczy radził w pierwſzym zaraz rozrządzić. Gdy ciągle prowadząc rzeczy, iużby do tego czaſu wydobyte zrzòdła dochodow łżeyſzym ſpływały pędem i podſycałyby te wſzyſtkie urządzenia, które dziś ieſzcze iak martwe przez niedoſtatek Skarbowych układow tak prędko ieſzcze bydź nie mogące udziałane, ſpoczywać muſzą. Już dochod od Stępla uregulowany. Już podwòyne Kwarty Staroſtw przy nowey Luſtracyi uſtanowione. Pogłowne Zydowſkie, czeka tylko Decyzyi do zamiany w Prawo. Gdzie iednak nie radziłbym, duplikować do razu, ale zamiaſt trzech, tylko dwiema Złotemi podwyżſzyć, dla znacznego zubożenia Zydow. Ale trudnieyſze pozoſtaie Nam ieſzcze do uſkutkowania, to ieſt Podatek Ziemſki w należytym uproporcyonowaniu wſzyſtkich Prowincyi i Województw. Gdyż iak iuż w tey tu Izbie w Głoſie moim wſpomniałem, wſzelkie inne Proiektowane Podatki, za drobne, ſzczupłe i nigdy celu ſwego niedopiſuiące ſię znaydą, a zawſze przykre i w wyborze koſztowne. A ten, przynaymniey tak w wynalezieniu i wybieraniu dla Obywatelow, a daleko ſkutecznieyſzy, gdy razem ze wſzyſtkich Intrat i dochodow ſię wyznacza, ułożony bydź może. Ponieważ Maſſa wydatkow powiękſza ſię uſtawą Etatu Woyſkowego do 48,531,411. Zł: gr: 27. Na które, gdy z dawnych Intrat Skarbow Oboyga Narodow, to ieſt z Korony 6,290,000. z Litwy 2,500,148. wraz złączona Summa 8,790,148. *Zł:* iuż ſię w dawnych Perceptach mieści, bo inne wſzyſtkie Percepty Oboyga Skarbów, do dawnych urządzań odkładam, zważaiąc: że coby ſię oſzczędzić mogło, i co ieſzcze z ſuperat zoſtaie, widząc układ Rzepltey większych łożenia wydatkow na Poſelſtwa do Dworow Zagranicznych, koniecznie na to zoſtawić należy, Upraſzaiąc wſzelako Prześ: Deputacyi, intereſſow Zagranicznych: o ułożenie i pokazanie Nam Etatu Expenſy, na wſzyſtkie te legacye i Kancellarye które ieſzcze w tym Roku potrzebne będą, dla uformowania generalnego Etatu Expenſy i Percepty Rzeczypoſpolitey.

Jako ſię tedy rzekło, że od tey płacy, podług Proiektowanego od Kommiſſyi Woyſkowey Etatu, odchodzi Summa przedtym i dotąd na Woyſko płacona *Zł:* 8,790,148. więc zoſtaie do wynalezienia nowego Podatku z wſzyſtkich 3ch Prowincyi 39,741,263. *Zł:* 27. *gr:* do którego ieſzcze łączyć potrzeba, Prowizyi po 7. od ſta, od 13. millionow *Zł:* zapożyczaiących ſię 910,000. *Złł:* wynoſzącey, ſucceſſive dopiero przez upłacenie kapitału zmnieyſzać ſię mogącey. Na którego upłacenie równie corocznie 1,300,000. *Zł:* odłożyć trzeba, ażeby tenże zapożyczony Kapitał in ſpatio dzieſiąciu lat przynaymniey mógł bydź oddany. Wypada zatym potrzeba mieć nowey Intraty *Zł:* 41,951,263. gr: 27. Wchodzić tedy co do Etatu tu mi ſię nie należy, bo rzecz ta Deputacyi do roztrząśnienia oddana, oczekiwać będzie decyzyi Prześ: Stanow; ale mówić należy o funduſzach, które tę kwotę dopełniać będą mogły, i czy doſtateczność onych może bydź zapewniona? Przez kilkoniedzielną pracę, ſtarałem ſię przez zbiór różnych Taryff Podatkow, Kalkulacyi, Proporcyi onychże iakiekolwiek znaleść światło, któreby mnie w tych dotąd mało ubitych i grudami uſłanych ciaſnych ścieżkach przewodniczyć mogło. Ale gdy te fundamenta Politycznych Kalkulacyi, przez brak Materyałow, które w innych Państwach każdemu przez Taryffy rozmaite ſzerſzą daleko toruią drogę. Co z niektórych tylko zrzodeł czerpać mogłem, W.K. Mci i Prześ: Stanom, mam honor w Tabellach, które na to umyślnie wydrukować kazałem przełożyć. Okazuią tedy te Tabelle, cały Stan Rzeczypoſpolitey tak co do dymow, iako i proporcyi Duſz, rozmaitych dotąd dochodow. rozległości Państwa, iako i proporcyi mil kwadratowych ile możności, których tak ściśle żadną miarą zapewnić nie można, dla różnych między ſobą niezgadzaiących ſię Mapp, gdzie przez kilku biegłych w Nauce ſwoiey Geometrow kalkulacye czynione, i iak nayściśley tylko mogło bydź, uproporcyonowane zoſtały. Summy zaś reſpective każdego Woiewodztwa z rozgatunkowaniem Podatkow, accurate z Taryff Skarbowych wzięte i okalkulowane, o dokładności onych zabeſpieczaią. Okażą tedy te Tabelle Statyſtyczne iak naydokładniey: tak Stan Glny Rzepltey, iako i ſzczególny każdego Woiewództwa, gdzie Dyſproporcye Prowincyi i Woiewodztw między ſobą iuż w dawnieyſzym Głoſie moim ſub 15. Januarij namienione, tym iaśniey ſię okażą, że iuż wſzyſtkie razem zebrane ſtałe z Dóbr Podatki rozłączone ſą oſobno od tych, które od caſualności, iako to Cło, Tabaka, Papier Stęplowy, Loterya, &c. zawiſły. Okaże ſię tamże: że Prześwtna Prowincya Wielkopolſka, wytrąciwſzy Warſzawę, która ſama 845,468. *Zł:* czyni, a którą z przyczyny wpływaiących maiątkow z trzech Prowincyi wyłączyć należy tylko 2,441,284. *Zł:* 16. gr: ſtałych Podatkow czyni. A Prowincya Małopolſka 5,879,506. *Zł:* 5. gr: Prowincya zaś W.X. Lit: 4,012,667. *Zł:* 5, gr: w tychże ſtałych Podatkach Importuią. A ſame cztery Woiewodztwa, Wołyńſkie, Kiiowſkie, Bracławſkie i Podolſkie 3,471,163 *Zł:* 2. gr: to ieſt 1,029,878. *Zł:* 16, gr: więcey, niż cała Prowincya Wielkopolſka płacą. Ta nierówność w Podatkowaniu, w ſamey nawet Prowincyi Wielkopolſkiey ſię okazuie: gdzie Woiew: Gnieźnieńſkie maiące tylko 10425. Dymow, płaci Podymnego 106,844. *Zł:* a Woiewództwo Płockie 11818. Dymow, to ieſt 1397. Dymow więcey maiące, nie płaci tylko 77,236. *Zł:* tegoż Podymnego. Woiewodztwo zaś Brzeſkie Kuiawſkie, w proporcyi 6758. Dymow, tylko 33111. płacąc, ani ſię proporcyonuie do Gnieźnieńſkiego. Jakoż i Inowrocławſkie z Ziemią Dobrzyńſką, przewyżſzaiące 1295. Dymow, Brzeſkie tylko 7912. *Zł:* przewyżſza. Co ſię i reſpective o Woiewodztwie Kaliſkim naprzeciw Poznańſkiemu mówić może. Równie taka Dyſproporcya i w Wodztwach Małopolſkich, i Woiewodztwach W. X. Lit: ſię znayduie. Dla czego, tym potrzebnieyſza ieſt przy układzie formy Rządu i Koekwacya Podatkowania Prowincyi i Woiewództw. Gdyż nawet, i w Senatorach i Poſłach reſpective, to ieſt Reprezentantach Prowincyi, tak ſą Prowincye między ſobą nieporownane, że Wielkopolſka tak mało płacąc, a wſzelako Reprezentantow na Seymie w Senatorach i Poſłach ma 133. Małopolſka 106. a Prowincya Lit: tylko 76. iak obſzerniey Tabella okazuie. Zkąd pokrzywdzenie naturalne iedney Prowincyi nad drugą w kreſkowaniu o Podatkach, naſtąpić muſi, i należałoby aby równoważność utrzymać, dodać do Prowincyi Małopolſkiey 27. a do Prowincyi W. X. Lit: 57. aby ſię zrównała w 3ch Prowincyach liczba Seymuiących. Bo ta przewaga Prowincyi Koronnych nad Prowincyą Lit: złączona z gorliwością iey wyſtarczania, zawſze w Proporcyi 3ch części we wſzyſtkich układach, tak tę Prowincyą w nieregularność wprawiły: że gdy teraz temu Prześ: Stany nie zaradzą, taż Prowincya nigdy nie wyſtarczy, i zawſze we wſzyſtkich układach, iako i Pieniężnych ſkładkach cierpieć niedoſtatek będzie. Gdyż oczywiście z włożonych tak gorliwie iuż dawniey na ſiebie ciężarów widać: że upadać muſi, przykładaiąc ſię w większey Proporcyi do Podatkow iak Koronne Prowincye. Gdyż w ſtałych Podatkach z Dóbr w Summie 4,012,667. tak przewyżſza Wielkopolſkę i doſięga Małopolſkę choć te dwie Prowincye 906,957. Dymow maią, a W. X. Lit: tylko 318,813. Dymow liczy, że gdy w Koronie tylko po 7, 6 i 5, *Zł:* Kominy ſię opłacaią; w W. X. Lit: aż do 8, i 10. *Zł:* opłata od Kominow podwyżſzona. W Koronie tylko pułtory Kwarty płacono, a w W. X. Lit: dwie Kwarty były uſtanowione. A każda kategorya tak Dymow iako i innych dochodow, gdy w Koronie Cło, Tabaka &c. 4,324,601. *Zł:* a też dochody w W. X. Lit: ledwo 1,002,015. *Zł:* czynią. Oczywiſty okazuie dowod: iż

gdy na taką gorliwość Prowincyi Litewfkiey w Podatkowaniu fiły iey fię targaią i w wypłatach wfzelako uiścić fię nie może; iż wkładaiąc na nią Proporcyą trzeciey części, taż Prowincya zupełnie upadać, zubożeć i w ułożeniach fwoich wfzyftkich uchybiać mufi.

Należy mi teraz ieſzcze namienić o Proporcyi całkowitego Kraiu, na przeciw fił i bogactw drugich Kraiow i Mocarftw, które oraz fłużyć będą do wyfzczególnienia w części i fzczególnych Woiewództw ichże intrat, i Podatkow; iuż to z wyobrażenia całkowitego Kraiu, Prześ: Stany poznawać będą: że do Proporcyi 9630. mil kwadratowych, które cały Kray Korona i Litwa zawiera 1,225 770. Dymow które nie mogę inaczey rachować dla wielości Kominow po Pałacach, Dworach i Kamienicach, tylko po fześć Dufz na Dym kładąc, że tylko 7,354,620. Dufz liczyć można. Zkąd zaraz oczywifto wypada, że gdy Kray prócz Wielkopolfki mało co, albo żadnych fabryk nie ma, iż też bogactwa Kraiowe bardzo mufzą bydź fzczupłe. A co z Exportacyi Towarow in crudo zyfkuie, tym więcey tracić mufi na Importancyi Towarow przerobionych, a w Kraiu potrzebnych, a ztąd wiele z cyrkulacyi uymuiących, nierachuiąc wiele millionow corocznie Sol z Kraiu wyprowadza, zkąd ballans Importancyi i Cyrkulacyi Pieniędzy Kraiowych bardzo fię oboiętnym czyni. I gdyby nie odkilku lat wprowadzone coraz za zakupne Zboża, Konie i Woły od obcych Potencyi gotowizny Millionowe, Kray podfycały, iużby niedoftatek Pieniężny w Kraiu znacznie fię uczuć dał, gdy iuż widziemy w Cyrkulacyi podczas wypłaceń Rath Marcowych i Septembrowych: że iakaś iuż ieft ftagnacya gotowizn po Woiewodztwach przy tak małych dotąd Podatkach. Ale dziwić fię nie trzeba, gdy fię bierze z kfiąg proporcya innych Kraiow, naprzykład Hollandya: ma 625. mil Kwadratowych, w których liczy 2,758,632. Dufz, a importuie 88. Millionow Zł: Pol: Podatku, zkąd wypada na milę Kwadratową 4400. Dufz a Podatku 140800. Zł: Jeżeli w tey proporcyi wezmiemy tylko iedno z naybogatfzych Nafzych Woiewodztw, to ieft Wołyńfkie liczące 761. mil kwadr: Dymow 125,775. a ztąd Dufz 754,650. i płacące od wfzyftkich Koronnych i Litew: Woiew: naywiękfzy Podatek, bo 961,040. Zł: płaci, to iuż dofyć na proporcyi Dufz: żeby okazać niedołężność Kraiu Nafzego. Coż dopiero mówić o Woiewodz: Kiiow w 945. o Woiew: Bracławfkim w 837, mil kwadratowych, pierwfze tylko 103.941. Dymow, a confequenter Dufz 623,646. w drugim 105,074. Dymow, a Dufz 630,444. maiące, ieżeli nie oczywiftość że nie obfzerność mil, ale ofiadłość Kraiu bogactwa iego fkłada, i że ftepy Rufkie i Ukraińfkie, albo błota Pińfkie i Mozyrfkie, ani do Intrat, ani Populacyi Woiewodztw obfiadleyfzych w mnieyfzey proporcyi mil w Kraiu Rękodzielnym, Handlownieyfzym i ziemi dobrze rozrobioney rachować fię mogą. Bo reflexya JW. Czackiego Pofła Czerniechowfkiego dawniey czyniona: że gdyby wziąść proporcyą z obfzerności Roffyi w Europie 74,686. mil kwadratowych, a w Populacyi 20,500,000. Dufz licząc, tylko na milę kwadratową 274. Dufz wypada, mufiałaby bydź naybogatfzym Kraiem na świecie, maiąc prócz tego w infzych Poffeffyach fwoich, do 300. mil kwadratowych, gdyby wfzyftkie te Kraie tak ofiadłe były, iak Anglia, Francya, Szwaycarya &c. Wypada tedy z tąd, że gdy w proporcyi całkowitego Kraiu Nafzego wziętey, na milę kwadratową wypada Dymow 127. a ztąd Dufz 762. które iak dotąd Podatek wynofił 1368. Zł: 15. gr: na milę czyniły że wcale w Komparacyą Kray nafz co do bogactw fwoich, do innych fię równać nie może. Bo gruntowność bogactw, nie ieft zamożność i doftatki kilkunaftu znacznych Familii i kilku tyfięcy bogatych Obywatelow: ale iftotne bogactwa Kraiu fą: ofiadłość, maiątek miaft i Poddańftwa, handel rozkrzewiony i Rękodzieła kwitnące, iak w Francyi, Anglii, Hollandyi i w Niemczech. Konkluduię zatym: że trzeba nam fię wfzyftkim i z wfzyftkich zrzodeł do Podatku fkładać; by doftarczać Summom potrzebnym. I dla tego zawfze radziłem i ieſzcze radzę Glny Podatek z Dóbr Ziemfkich; bo wfzyftkie fzczególne iako to: Czopowe, Młynowe, Akcyzy i inne takowe gatunki, wfzelako w Intraty wpływaią, i tylko byłyby niedoftarczaiące, a zawfze Stan Szlachecki przez Poborcow, Rekwizycye i indagacye ciążące. Dla tego odważam fię Prześ: Stanom przełożyć Proiekt moy Glnego Podatku, któren krótko tylko obiaśniam.

Stanowi Szlacheckiemu i Duchownemu gdy tę wfpaniałą czyni ofiarę z Dóbr Dziedzicznych, na uftanowienie Woyfka Podatek fkładać, należy ile możności ciężar ten ulżyć i przez Rewizye Dóbr i wyfzukiwanie Intrat każdemu nie miłe, nie uprzykrzać fię. Każdy zna: że do dochodzenia Intrat, tylko te dwa frzodki, albo Luftracya albo przyfięgi. Pierwfze arcyprzykre, drugie dla iednych aż nadto delikatne, dla infzych może niebefpieczne. Zeby tedy w tym dogodzić, oraz żeby fprawiedliwie i równie wzięta mogła bydź Taxa każdych Dóbr w Proporcyi refpectivè każdego Woiewodztwa, pozoftaie ten iedyny fpofob, wziąść fię do Tranzakcyi przedaży Dobr od lat dziefięciu. Te z każdego refpectivè Grodu wyięte Extraktem, okażą fprawiedliwą cenę Dóbr w każdym Woiewództwie i Powiecie; gdyż przez dziefięć lat milliony za odprzedane Dobra znaleść fię mufzą. Zeby tedy wiedzieć refztuiących nieodprzedanych Dóbr taxę; należy a latere Kolumny Summ od fprzedanych Dóbr, położyć z Taryffy Podymnego, Dymy do tychże Dóbr ściągaiące fię. Summuią fię tedy Milliony za Dobra wzięte, a przez zafummowaną Kolumnę Dymow fię dywiduią. Wypada z tąd fzacunek w fzczegolności każdego Dymu, któren iako z ryczałtu fummy wzięty i zawieraiący w fobie iuż wfzyftkie z Dóbr Intraty, Czynfze, Arędy, Krefcenfye, Propinacye, Stawy, Ofepy, i Daniny, koniecznie mufi bydź w Taxie fprawiedliwy, gdy to nie z iednego Roku, nie z iednych Dóbr, ale z różnych tak maiętnych iako i ubożfzych, z dobrych, fzrzednich i podłych gruntow wypada. Szacunek tedy tym fpofobem fprawiedliwy Dymu, fłuży potym do taxy generalney Dymów niefprzedanych togoż Woiewodztwa lub Powiatu; gdzie potym Taryffy do Grodu każdego Woiewództwa rozefłane, każdemu oznaczą: wiele z ilości Dymow formowany Kapitał procentu Podatkowego płacić ma. Naprzykład, wypada Dym z exdywizyi 1220. Zł: Kapitału, co formuie Prowizyi po 5 od fta Zł: 61. więc Podatku Procentowego po 10. od fta będzie Zł: 6. gr: 3. i tak w równey proporcyi podług natury każdego Woiewództwa.

Jeżeli Prześ: Stany uważać będą łatwość tey roboty, która tyle expenfy na Luftratorow uchroni, tyle zyfku czafu fprawi, i wfzyftkie te uprzykrzenia przez Luftracye Obywatelom albo delikatności w tylu krociowych przyfięgach uprząta, toż i nieokazywanie czyia fortuna i ftan maiątku (bo tylko Wfiow i Dymow a nie ofob fię patrzy) gdy mówię wfzyftko to tym fpofobem fię ułatwia, łatwo ofądzą, że te drobne Inkonweniencye i zarzuty, które mogą bydź czynione, gdy przez Dywizye w Milliony, tak te małe dyfferencye w fzczególnym Dymie drobnieią, i taka naybliżfza przez tę Taxę Dymow fię robi aproxymacya maiątku i Intraty, że komparacya tego fpofobu do innych trudności które zachodzić będą, przy Luftracyach lub zaprzyfiężeniach wcale naprzeciw temu fpofobowi gafną. Gdzie oraz, ieżeli fię Prześ: Stanom zdawać będzie, mogą wytrącić ex maffa Intraty Dóbr, 12. Procentu, na reparacye i expenfa Gruntowe, aby Obywatel, i w tym niezoftał pokrzywdzony.

Poddaię tedy zdanie moie, iak zwyczaynie rzecz z ludzkiey roboty wypadaiącą, a przez to famo cechę niedofkonałości niofącą, wyfokim zdaniom, tak Godnych i światłych Mężow.

Nie pozoftaie mi, tylko położyć kalkulacyą generalną, wiele dochodow potrzeba? na zaftąpienie expenfy 41,951,263. Zł: 27. gr: wynofzący.

FUNDUSZE TEDY NOWE KTORE SIĘ OKAZĄ SĄ NASTĘPUIĄCE.

Pułtory Kwar: w Koronie czyniły, 1,366,269. a tak całey Intraty	3,643 384	czego drugie tyle (co iednak zapewnić nie-	
Dwie Kwarty z Litwy czyniły 1,077 932 - -	2,155 864.	śmiem) podług nowey Luftracyi uczyni	11,598,496.
Potrącić należy od takiey bydź fpodziewaney poło: Intr:	5799248.		
Dawne Kwar: które iuż w ftarych Perce: na Liftę Cyw: idą	2444201.	Zoftaie do nowey Perc: w Koron: i Lit:	3355047.
Z Aukcyi Papieru Stęplowanego bydź może in circa		- - - -	200000.
Z Aukcyi Pogłownego Zydowfkiego a Zł: 3. w Koronie podług Proiektu		- -	636886.
Z teyże Aukcyi w Litwie duplowane Pogłowne Zydowfkie		- - -	336036.
Przypada więc Podatku Procentowego z wfzyftkich 3ch Prowincyi tak z Dóbr Duchownych iako i Ziemfkich, tudzież z Intraty Miaft, iako i rzezi lub Akcyzy do wynalezienia ieſzcze *Summa*		-	37423294.
Co na tedy wyniefie całkowitą Summę potrzebną		- -	41951263.

w Drukarni Korpusu kadetow, pod Dyrekcyą P. Dufour.

OKAZANIE PROPORCYI

Między Woiewództwami, Miaſt, Wſiow, Dymow i Podatkow, oraz Intrat ſtałych z Dóbr dwoch Prowincyi Koronnych, nie łącząc Cła, Tabaki, Stempla, Loteryi, i innych przypadkowych.

PROW: WIELKOPOLS:	Mile □ z różnych Mapp znieſione	Miaſta (w ogólności)	Wſie (w ogólności)	Dymy mieyſkie: Dziedziczne	Dymy mieyſkie: Duchowne	Dymy mieyſkie: Królewſkie	Dymy wieyſkie: Dziedziczne	Dymy wieyſkie: Duchowne	Dymy wieyſkie: Królewſkie	Summa Dymow: Mieyſkich	Summa Dymow: Wieyſkich	Summa general: Dymow	Podymne (Złote)	Połpodym: (Złote)	Gr:	Summa Podymnego z Połpodymnym (Złote)	Gr:	Połtory Kwarty (Złote)	Gr:	Łanowe (Złote)	Gr:	Pogłow Zydowſ: (Złote)	Czopowe z Miaſt Dziedzi: Ducho: i Królewſkich (Złote)	Gr:	Summa ogólna (Złote)	Gr:
W. Poznańſkie.	228	63	1479	8088	1747	4997	28545	5029	1419	14832	34993	49825	276097	14119		290216		39112	27	2583	10	30801	184681	8	547394	15
W. Gnieźnieńſkie.	64	18	516	870	201	1016	5675	2109	554	2087	8338	10425	106844	5714		112558		7766	24	-		4818	26384	5	151526	29
W. Kaliſkie.	121	48	1172	4720	379	1709	17480	2656	2387	6808	22523	29331	178644	10349		188993		30425	29	5583	2	12885	80955	21	318842	22
W. Sieradzkie i Z. Wieluń:	202	39	1541	2212	658	2576	22795	6336	4316	5446	33447	38893	213556	15889	15	229445	15	56220	5	4998	4	20631	48002		359296	24
W. Rawſkie.	92	19	893	559	809	757	8417	3526	1737	2125	13680	15805	79204	5097		84301		38303	15	2635	22	13626	38661	12	177527	19
W. Łęczyckie.	82	19	793	791	291	757	7671	1867	656	1839	10194	12033	56248	2680	15	58928	15	19876	15	1946	28	6501	29335		116587	28
W. Brzeſkie Kuiawſkie.	85	12	426	237	191	383	4065	1051	831	811	5947	6758	33111	2540		35651		16711	24	2360	20	4521	15405	4	74699	18
W. Inowrocławſkie.	100	9	436	158	116	555	5624	769	731	829	7124	7953	40604	2958		43562		4159	8	-		-	14086	6	61807	14
W. Płockie.	87	13	924	415	200	699	9536	782	186	1314	10504	11818	77236	2679		79915		7862	29	596	22	14817	28455	23	71641	14
W. Mazowieckie. *NB:* (*)	385	73	4049	13382	1268	15832	40386	7182	7696	30482	55264	85746	437753	48083		485836		149791	25	8330	14	31087	732382	4	1407427	13
Summa Effecit .	1446	313	12229	31432	5860	29281	150194	31307	20513	66573	202014	268587	1499297	110109		1609406		370231	21	29035	2	139687	1198348	23	3286752	16
PROW: MAŁOPOLSKA																										
W. Krakowſkie.	187	37	1158	2253	1258	6695	19141	11792	6387	10206	37320	47526	311980	32146		344126		86769	20	3730	14	18969	90254	3	543849	7
W. Sandomirſkie.	319	97	2484	7022	2903	4018	36596	11193	7147	13943	54936	68879	435611	23856		459467		108764	16	6393		40808	104342	20	719775	6
W. Podlaſkie.	214	37	1711	665	3077	2123	28375	1120	6728	5865	36223	42088	230501	19736	15	250237	15	107989	20	5977	24	40228	41072	16	445505	15
W. Lubelſkie.	232	46	906	5610	68	3355	25553	2301	3597	9033	31451	40484	230951	20632		251583		69057	20	5581	16	47736	73367	7	447325	13
W. Ruſkie i Zie. Chełmſka	{ 137	20	378	2086	164	1167	12837	632	4919	3417	18388	21805	99715	10928		110643		{ 75113	8	{ 5398	2	-	19479	8	210633	18
W. Belzkie.	-	2	51	84	-	274	461	51	365	358	877	1235	7371	1623		8994		-		-		-	32260	4	41254	4
W. Wołyńſkie.	761	110	2113	20575	503	2349	92739	6405	3204	23427	102348	125775	633556	11325	15	644881	15	65074	22	489	28	108089	82505	7	961040	12
W. Podolſkie.	264	56	906	11337	37	3101	51378	1923	13787	14475	67088	81563	530996	47064		578060		209029	25	3383	18	70749	55768	7	916990	20
W. Kiiowſkie.	945	88	1727	12179	410	5370	60001	2984	22991	17965	85976	103941	507609	37809		545418		222308	24	-		81582	47676	16	896945	10
W. Bracławſkie.	837	57	1147	5769	-	621	93017	194	5473	6390	98684	105074	519838	14629	15	534467	15	51929	15	-		82686	27107	20	696186	20
Summa Effecit -	3896	550	12561	67580	8420	29079	420098	38595	74598	105079	533291	638370	3508128	219749	15	3727877	15	996037	20	30954	12	490847	573833	18	5879506	5
Ogólnie obie Prowincye czynią *in Summa* - -	5342	863	24790	99012	14280	58360	570292	69902	95111	171652	735307	906957	5007425	329858	15	5337283	15	1366269	11	59989	14	630534	1772182	11	9166258	21

In Summa Miaſt Dziedzicz: 562. Duchown: 87. Królewſkich 214. Wſi Dziedz: 19468. Duch: 2850. Królew: 2472. to ieſt w Prowin: Wielk: Miaſt 313. Wſi 12229. w Prowin: Małop: Miaſt 550. Wſi 12561.

(*) W Prowincyi Wielkopolſkiey z Woiewodztwa Mazowieckiego, wytrącić należy Miaſto Warſzawę, gdzie confluxus i konſumpcya wſzyſtkich trzech Prowincyi, które czyni do Kaſſy Rzeczypoſpolitey (Podymnego 140,326. Połpodymnego 29,305. Efficit Podymnego z Połpodymnym 169,631.) (Importancyi Czopowego z Warſzawy i Pragi poſt Expenſas - - 675,837.) *in Summa* - 845,468.

w Drukarni Korpuſu Kadetów, pod Dyrekcyą P. Dufour.

REKAPITULACYA PROPORCYI TRZECH PROWINCYI RZECZYPOSPOLITEY.

WOIEWODZTWA i ZIEMIE.	Mile □ biorąc naybliższą zróżnych Mapp propor:	Podług Tabelli z Taryff Skarbowych: Summa generalna Dymow	Summa ogólna Podatku: Złote	gr:	Licz: Dusz miarkuiąc naywięcey 6. na ieden Dym	Wypada w proporcyi na iednę Milę Kwadratową: Dym: nie kładą frakc:	Podatku: Złote	Grosze	Dusz nie kładą frakc:	Senatorowie i Posłowie z tychże Woiew: Seym składaiący: Biskup: Woiew Kasztelanow:	Posłowie	Summ: Reprezent: z Woiew
PROWINCYA WIELKOPOLSKA.												
W. Poznańskie i Ziemia Wschowska -	228	49825	547394	15	298950	218	2400	$25\frac{135}{228}$	1311	10	8	18
W. Gnieznieńskie - - - - -	64	10425	151526	29	62550	162	2367	$18\frac{17}{64}$	977	5	4	9
W. Kaliskie - - - - -	121	29331	318842	22	175986	242	2635	$1\frac{111}{121}$	1454	3	8	11
W. Sieradzkie i Ziemia Wieluńska -	202	38893	359296	24	233358	192	1778	$20\frac{184}{202}$	1155	6	6	12
W. Rawskie - - - - -	92	15805	177527	19	94830	171	1929	$19\frac{41}{92}$	1030	4	6	10
W. Łęczyckie - - - - -	82	12033	116587	28	72198	146	1421	$24\frac{10}{82}$	880	5	4	9
W. Brzeskie Kuiawskie - - -	85	6798	47659	18	40548	79	878	$24\frac{48}{85}$	477	6	2	8
W. Inowrocławskie i Ziemia Dobrzyńska	100	7953	61807	14	47718	79	618	$2\frac{34}{100}$	477	5	4	9
W. Płockie - - - - -	87	11818	71641	14	70908	135	823	$13\frac{83}{87}$	815	6	4	10
W. Mazowieckie - - - -	385	85746	1407427	13	514476	222	3655	$19\frac{258}{385}$	1336	9	20	29
Czyni Wielkopolska -	1446	268587	3286752	16	1611522	185	2272	$29\frac{641}{723}$	1114	59	66	125
PROWINCYA MAŁOPOLSKA												
W. Krakowskie - - - - -	187	47526	543849	7	285156	254	2908	$8\frac{101}{187}$	1524	7	8	15
W. Sandomirskie i Ziemia Stężycka -	319	68879	719775	6	413274	215	2265	$10\frac{146}{319}$	1295	9	7	16
W. Podlaskie - - - - -	214	42088	445505	15	252528	196	2081	$24\frac{4}{214}$	1180	2	6	8
W. Lubelskie - - - - -	232	40484	447325	13	242904	174	1928	$3\frac{187}{232}$	1047	3	6	9
W. Ruskie Z. Chełm: i część Wodztwa Bełzkiego	137	23040	251887	22	138240	168	1838	$17\frac{123}{137}$	1009	11	2	13
W. Wołyńskie - - - -	761	125775	961040	12	754650	165	1262	$25\frac{727}{761}$	991	3	6	9
W. Podolskie - - - - -	264	81563	916990	20	489378	308	3473	$13\frac{128}{264}$	1853	3	6	9
W. Kiiowskie - - - - -	945	103941	896945	10	623646	109	949	$4\frac{430}{945}$	659	5	6	11
W. Bracławskie - - - -	837	105074	696186	20	630444	125	831	$22\frac{776}{837}$	753	2	6	8
Czyni Małopolska -	3896	638370	5879506	5	3830220	163	1509	$3\frac{1577}{3896}$	983	45	53	98
Ogólnie obie Prowincye czynią in Summa	5342	906957	9166258	21	5441742	169	1715	$26\frac{2969}{5342}$	1018	104	119	223
PROWINCYA W. X. LITEWSKIEGO.												
W. Wileńskie Pow: Oszmiań: Lidz: Wiłko: Brasła:	834	70815	1009818	20	424890	84	1210	$24\frac{344}{834}$	509	3	10	13
W. Trockie Pow: Grodzieński Kowieński Upitski	675	55614	805255	27	333684	82	1192	$29\frac{102}{675}$	494	2	8	10
Xięztwo Zmudzkie - - - -	402	32513	658097	15	195078	80	1037	$1\frac{303}{402}$	473	3	6	9
W. Połockie - - - - -	203	11526	79827	7	69156	56	393	$7\frac{26}{203}$	340	2	2	4
W. Nowogrodzkie Pow: Słonimski Wołkowyski	556	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	104	998	10[illegible]	628	2	6	8
W. Witebskie Powiat Orszański - -	155	8819	111031	2	529 4	56	716	$9\frac{137}{155}$	341	2	2	4
W. Brzeskie Powiat Piński - - -	756	49219	485125	23	295314	65	641	$21\frac{17}{756}$	390	2	4	6
W. Mińskie Powiat Mozyrski i Rzeczycki	727	34159	328416	6	204954	46	451	$22\frac{182}{727}$	281	2	6	8
Czyni W. X. Litewskie -	4288	318813	4012667	5	1912878	74	935	$23\frac{2993}{4288}$	446	18	44	62
Summa ogólna trzech Prowincyi -	9630	1225770	13178925	26	7354620	127	1368	$15\frac{4052}{4815}$	762	122	163	285

Nota co do Senatorów i Posłów·			
Wszystkich Prowincyi znayduie się ut supra - - -	122	163	285
Z Woiewodztw Zakordonowanych przypada przyłączyć z Wodztwa Chełmińskiego, Malborskie: Pomorskiego do Prow: Wielkop:	6		6
Ditto do Prowincyi Małopolskiey z Woiewództwa Czerniechowskiego - - - - - - - -	2	4	6
Ditto do Prowincyi W. X. Lit: z Woiewództwa Smoleńskiego, Mścisławskiego i Inflantskiego - - -	8	10	18
Summa -	138	177	315
Przypada więc Reprezentantow w Prow: Wielkopol: 133. w Małopols: 106. w Litwie 76. Ministrow 16. *in Summa Osob Seymuiących*			331

REKAPITULACYA GENERALNA STATUS RZECZYPOSPOLITEY.

Podatki stałe z Dóbr trzech Prowincyi Podymnego, Półpodymnego, Czopowego Kraiowego Pułtory Kwarty, Łanowego, Pogłownego Żydowskiego w Koronie, łącząc Młynow i Czynsz ExMagdeburgiis w. Wielkim Xięztwie Litewskim.	Intraty i Podatki Prow: Koronnych: Złote	gr	Intraty i Podatki Prow: W. X. Lit: Złote	gr	Summa generalna: Seymu Osoby	Dymy	Złote	gr
PROWINCYA WIELKOPOLSKA					z Ministra: 16			
Miasto Warszawa same potrąciwszy od Prowincyi Wielkopolskiey czyni - - -	845468		- -		. . .	11720	845468	
Zostaie Podatku stałego z Dóbr Prowincyi Wielkopolskiey -	2441284	16	- -		133	256867	2441284	16
PROWINCYA MAŁOPOLSKA.								
Podatki stałe (iak wyżey) z Dóbr czynią - - - - - -	5879506	5	- -		106	638370	5879506	5
PROWINCYA W. XIĘZTWA LITEWSKIEGO.								
Też Podatki, inclusive z Młynowym i Czynsz ex Magdeburgiis - - - -	- -		4012667	5	76	318813	4012667	5
Summa Podatkow stałych Koronnych i Litewskich -	9166258	21	4012667	5	- -	1225770	13178925	26
INTRATY TAK KORONNE JAKO i LITEWSKIE z ROZNYCH DOCHODOW.								
Cło Szlach: Kup: od Soli, składne Winne Czopowe, Zagr: Pobory z Kor: tudzież spławne i Ląd: Lit:	2377614	10	858406	9	- -	- -	3236020	19
Stempel Papieru, Kart, Kalendarzy, Ksiąg Zydowskich i Kart w W. X. Litewskim -	502828	8	10128		- -	- -	512956	8
Tabaczny Prowent - - - - - - - - -	1076402	18	106779	10	- -	- -	1183101	28
Loterya - - - - - - - - - - -	253448	27	} - -		- -	- -	343048	27
Miasto Gdańsk - - - - - - - - - -	39600							
Most Warszawski - - - - - - - - -	50000							
Potoczna - - - - - - - - - -	24706	29	26702	5	- -	- -	51409	4
Summa Intrat Kor: i Lit: z różnych Dochodow -	4324601	2	1002015	24			5326616	26
Summa wszystkich dawnych Podatkow i Intrat Rzeplitey	13490859	23	5014682	29	331	1225770	18505542	22

Na 100. Tysięcy Woyska z Korony i Litwy potrzeba podług Etatu owego Kommissyi - - 48531411. 27.

A że z dawnych Percept z Korony 6,290,000. z Litwy 2,500,148. się wpłaca, więc wytrącić należy - 8790148.

Pozostaie do wynalezienia nowego Podatku z 3. Prowincyi
- Na Woysko po potrąceniu ut supra reszty - - - - - 39741263. 27.
- Na zapłacenie Prowizyi roczney od pożyczaiących się 13. Millionow po 7 od sta 910000.
- Na wypłacenie Kapitału pożyczy się mianego przez lat 10. co rok po - 1300000,

} 41951263 27

Summa Generalna wszystkich Podatkow, ktore 3. Prowincye składaią i składać maią - 60456806 19.

SEJM
CZTEROLETNI
Mowy Ustawy
i Pisma

3

1788-91